

NEWSLETTER NO 25.
Udruge korporativnih pravnika

Za sve koji su zaboravili ili nisu znali, web Udruge je
www.udruga-korporativnih-pravnika.hr

ŠTO SE DEŠAVALO U VELJAČI

- 1. Najava i organizacija seminara IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA**
- 2. Okrugli stol na temu Novi Zakon o radu**
- 3. Početak suradnje s tvrtkom IUS SOFTWARE d.o.o. za pravne i poslovne informacije**
- 4. ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA**

1. Najava i organizacija seminara IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Nakon najave seminara Izmjene i dopune Zakona o trgovačkim društvima iskazan je veliki interes članova Udruge pa smo u tijeku organizacije seminara. Seminar će održati Akademik Jakša Barbić, te gospođa Željka Bregeš, voditeljica sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu. Zbog zauzetosti predavača seminar će se moći održati sredinom ožujka o čemu ćemo Vas pravodobno obavijestiti.

2. Okrugli stol na temu Novi Zakon o radu

Za veljaču smo pripremali okrugli stol na temu Novi Zakon o radu koji bi bio besplatan za sve sudionike održanog seminara. Pozvali smo Vas na iskazivanje interesa i postavljanje pitanja. Kako interes nije iskazan morali smo odgoditi organizaciju okruglog stola. Cilj je održati okrugli stol prema Vašim zahtjevima stoga Vas pozivamo da nam se slobodno javite.

3. Početak suradnje s tvrtkom IUS SOFTWARE d.o.o. za pravne i poslovne informacije

Tvrtka IUS SOFTWARE pokrenula je pravni portal IUS INFO koji sadržava više od 600 zakona u pročišćenom i nepročišćenom obliku, preko 7000 podzakonskih propisa, više od 85.000 sudskih odluka, više od 1.700 sentenci, te više od 190 stručnih članaka i vijesti iz pravnog, gospodarskog i političkog područja. Povodom izlaska na hrvatsko tržište tvrtka nam je ponudila besplatno korištenje pravnog portala IUS INFO za naše članove. Prema informacijama koje smo dobili velik broj članova prijavio se za korištenje ove usluge. Zamolili su nas za povratne informacije od članova, eventualne ideje za nove objave, primjedbe i slično.

3. ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA (NN 111/93,34/99,121/99,52/00,118/03, 107/07,146/08, 137/09)

Olgica Mikinac, dipl.iur.
Direktor korporativno
pravnih poslova KONČAR
– ELEKTROINDUSTRIJA,
d.d.

Zakon o izmjenama i dopunama ZTD usvojen 30.10.2009. i objavljen u **NN br 137/09** od 13. 11.2009., stupa na snagu **1. 5. 2010.**

Razlozi za izmjene i dopune Zakona

ZTD koji je usvojen 1993. i važi od 1.1.1995., petnaest je godina u primjeni, a rađen je po uzoru na rješenja prihvaćena u suvremenim pravnim sustavima srednjoeuropskog pravnog kruga utemeljena na njemačkom pravu.

Dinamični razvoj europskog prava društava nalaže stalne promjene u nacionalnim zakonodavstvima država članica te su izmjene i dopune iz 2009. učinjene zbog usklađivanja sa smjernicom Europskog parlamenta i vijeća EU, a uskoro nam predstoje i nove izmjene zbog tri nove smjernice.

U čemu je zakon izmijenjen i dopunjen

- usklađenje našeg prava društava sa sekundarnim izvorima europskog prava društava i drugim zakonima koji su doneseni ili izmijenjeni nakon njihovih posljednjih izmjena i dopuna,
- ujednačenje i poboljšanje rješenja o upisu u sudski registar te uređenje nekih pitanja izvanparničnog postupka u pitanjima uređenima ZTD-om,
- promjene u obavješćivanju i dostupnosti podataka za dioničare i članove društava i u objavljivanju elektroničkim putem te redakcijska poboljšanja i usklađenje nazivlja.

Terminološke izmjene:

„Bilanca“ se zamjenjuje terminom „Izveštaj o financijskom položaju“, ali ni to dosljedno. Umjesto „ništavost“ koristi se izraz „ništetnost“ radi uskladbe sa ZOO.

Termin „temeljni ulog“ se briše i ostaje u uporabi samo „poslovni udio“.

Brisan je termin „prisilna nagodba“ jer se zadržao u ZTD kao relik.

1. Izmjenama čl. 274. odstupa se od načela fizičke prisutnosti radi raspravljanja, postavljanja pitanja, predlaganja odluka, prava glasa u radu GS. Prema EU smjernici statutom se može predvidjeti ili se može ovlastiti uprava odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da elektroničkom komunikacijom ostvaruje sva ili samo neka prava u cijelosti ili djelomično kada osobno ili putem punomoćnika ne sudjeluje na GS u mjestu gdje se održava (čl. 274. st.1.). To se može učiniti statutom na dva načina i to propisati da se dioničarima omogućuje sudjelovanje na GS i ostvarivanje svih ili samo određenih prava elektroničkim putem, a može se to učiniti i tako da se ovlasti uprava odnosno upravni odbor da odluče da li će dioničarima dati mogućnost da sudjeluju u radu GS elektroničkim putem. Propiše li se statutom da dioničari imaju to pravo, uprava odnosno upravni odbor više o tome ne bi mogli odlučivati. Statutom se mogu uprava odnosno upravni odbor društva samo ovlastiti da odluče o tome hoće li se dioničarima dati to pravo. Omogući li se dioničarima pravo sudjelovanja na GS elektroničkim putem, mora im se omogućiti da na isti način ostvaruju sva prava koja bi inače mogli ostvariti kada na njoj sudjeluju.

Elektronička komunikacija u spomenute svrhe dopuštena je samo ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 274. st.5. ZTD i to:

- da se komuniciranje obavlja u stvarnom vremenu održavanja GS,

- da je osigurano obostrano komuniciranje,
- da je dioničarima omogućeno glasovanje za vrijeme ili prije održavanja GS,
- da je osigurana identifikacija dioničara, sigurnost komuniciranja i nepromjenjivost očitovanja volje izjavljene elektroničkim komuniciranjem, osim ako je to zakonom dopušteno.

To ne znači da se GS održava elektroničkim putem jer u mjestu održavanja GS na njoj moraju sudjelovati svi koji su to dužni, primjerice članovi uprave, izvršni direktori, članovi nadzornog odbora odnosno upravnog odbora, predsjednik GS, javni bilježnik, revizori odnosno vještaci ako je to potrebno.

2. Izmijenjene su opće odredbe o sazivanju skupštine iz čl. 277.

U odluci o sazivanju GS mora se navesti dnevni red, za razliku od prije gdje je dnevni red bio odvojen od odluke.

Do izmjena ZTD uvjeti koji se moraju ispuniti za sudjelovanje u GS te za korištenje pravom glasa na GS bili su sastavni dio odluke o sazivanju GS, a sada to više nisu. Uvjeti se moraju navesti u pozivu za GS.

Važne izmjene su učinjene su u vezi sa sazivanjem GS društava dionicama kojima se trguje na uređenom tržištu. U čl. 277. st.4. propisuje se da uprava mora pored navedenog u pozivu navesti:

1. pretpostavke za sudjelovanje na GS i korištenje pravom glasa,
2. postupak glasovanja putem opunomoćenika s upućivanjem na formulare kojima se treba koristiti za davanje punomoći za glasovanje,
3. prava dioničara da zahtijevaju da se neki predmet stavi na dnevni red GS i da se to objavi,
4. internetsku stranicu društva s obavijestima obveznim za društva dionica kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja (čl. 280. a).

3. U pripremi GS izmjene su učinjene u vezi s dopunom dnevnog reda dioničara. Njima je pružena mogućnost da dopuni dnevni red već sazvane GS. Dioničari koji imaju dionice na koje se odnosi najmanje 5% temeljnog kapitala društva mogu nakon što je sazvana GS, zatražiti dopunu dnevnog reda i da se ta dopuna objavi i to u roku od najmanje 24 dana prije održavanja GS. Kod društava, dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, taj je rok najmanje 30 dana prije održavanja GS. Zatraži li se tako dopuna dnevnog reda, to se mora objaviti zajedno sa pozivom za GS ili na drugi način bez odgode.

4. Za računanje roka za sazivanje GS dioničkog društva treba razlikovati jesu li dionice društva uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja ili nisu. U slučaju da se radi o društvu čije dionice su uvrštene na uređeno tržište, rokovi i datumi se računaju unatrag od dana održavanja GS s tim da se ne uračunava dan kada počinje njezino održavanje. Na računanje rokova ne primjenjuju se odredbe ZOO o računanju vremena.

5. Promjene su učinjene i za slučaj kada je statutom sudjelovanje na GS ili je korištenje pravom glasa uvjetovano time da dioničari unaprijed prijave svoje sudjelovanje na GS. Zakon propisuje da se dioničar dužan u roku prijaviti /6 dana prije održavanja GS/, ali ne propisuje i predaju punomoći u tom roku. Bitna je prijava, a ukoliko dioničar odluči da ga na GS zastupa opunomoćenik, opunomoćenik će na GS donijeti punomoć.

Za određivanje je li GS valjano sazvana nije mjerodavan datum koji je otisnut na javnom glasilu kao datum njegovog izlaska, nego vrijeme kada je ono stvarno bilo dostupno čitateljima.

Zakon u čl. 280 a. propisuje dodatnu obvezu društvima, dionice koje su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, da učine dostupnim ono što je važno dioničarima da se odluče žele li sudjelovati u radu GS, a ako u tome sudjeluju da mogu valjano raspravljati i odlučivati. Stoga na internetskim stranicama trebaju biti dostupni:

- a. sadržaj poziva za GS,
- b. objašnjenje za slučaj da se na GS ne donosi odluka nego nešto samo prima na znanje,
- c. sva dokumentacija koju treba podastrijeti GS,
- d. ukupni broj dionica i prava glasa u vrijeme sazivanja GS, uključujući podatke za svaki rod dionica,
- e. formulari koji se moraju upotrijebiti u glasovanju putem opunomoćenika ili glasovanja pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, ako se neposredno ne dostavljaju dioničarima.

6. Ukoliko neki dioničari sudjeluju na GS elektroničkim komuniciranjem, temeljem Statuta društva, u zapisniku se to mora navesti uz popis osoba i dionica.

U društvima, dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, za svaku se odluku utvrđuje:

- broj dionica na temelju kojih su dani valjani glasovi,
- udio temeljnog kapitala koji otpada na te dionice kao i broj glasova danih ZA/PROTIV pojedine odluke (čl. 286. st. 2.) kao i broj suzdržanih glasova.

Društvo mora u roku sedam dana nakon što je održana GS rezultate glasovanja objaviti na svojim internetskim stranicama.

7. Potpuno novo rješenje propisano je za ostvarivanje prava glasa dioničara putem kreditnih institucija i osoba koje djeluju na odgovarajući način. Punomoć za glasovanje na GS može se u pisanom obliku ili standardnim elektroničkim putem s osiguranom autentičnošću izjave dioničara koji daje punomoć dati: financijskoj instituciji, kreditnoj instituciji, udruzi dioničara ili skrbniku nad dionicama.

U čl. 292. je propisano da kreditna institucija smije ostvariti pravo glasa na temelju dionica koje joj NE pripadaju i u pogledu kojih nije upisana kao njihov imatelj u registar dionica, samo ako je za to opunomoćena. Punomoć se može dati samo jednoj kreditnoj odnosno financijskoj instituciji.

8. Uvođenje mogućnosti da dioničari ostvaruju sva ili samo neka prava na GS elektroničkim putem otvara i pitanje posljedica prekida elektroničke veze. Dioničar snosi rizik prekida veze i prekid veze ne utječe na valjanost donesenih odluka.

9. U čl. 363. st. 3. ZTD-a propisano je pravo tuženog društva da neposredno po isteku roka za podizanje tužbe za pobijanje odluka GS ostvari pravo uvida u tužbu i prije nego što mu ona bude dostavljena i zatraži od suda da mu dade njezin preslik.

10. U članku 185.a Zakona u skladu s čl. 10. a st. 1. i 2. druge smjernice EU o kapitalu, omogućuje se da se društvo kapitala osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava, a da se ne provodi revizija osnivanja. To je moguće i pri povećanju temeljnog kapitala ulozima. Smjernicom nije propisana obveza da se to predvidi u nacionalnom zakonodavstvu, nego samo kao mogućnost koja je sada u nas iskorištena kako bi se elastičnije pristupilo osnivanju društava kapitala.

To je dopušteno kada u društvo treba unijeti:

1. vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca ako se njihova vrijednost odredi kao ponderirana prosječna cijena uz koju se njima trguje na jednom ili više uređenih tržišta u posljednja tri mjeseca prije dana njihova stvarnog unošenja u društvo,
2. druge stvari i prava ako njihovu vrijednost procijeni neovisni sudski stalni procjenitelj uz priloženi elaborat o procjeni na određeni datum ne stariji od šest mjeseci prije dana stvarnog unošenja stvari odnosno prava u društvo.

2. Usklađenje s drugim zakonima

Nakon izmjena i dopuna ZTD-a iz 2007. doneseni su neki novi zakoni, a izmijenjeni su zakoni radi usklađenja s europskom pravnom stečevinom.

- U čl. 256. st. 2. Zakona navedeno je da predstavnika radnika u nadzornom odboru dioničkog društva biraju zaposleni, kako je Zakonom o radu propisano. U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, među nadležnosti glavne skupštine dioničkog društva trebalo je uvrstiti i odlučivanje o uvrštenju dionica društva na uređeno tržište radi trgovanja i o povlačenju dionica s tog tržišta (čl. 275. st. 1. t. 8. Zakona).

3. Izvješćivanje društva i obavješćivanje dioničara

1. Zakonom su učinjene znatne promjene u podnošenju izvješća društva i u obavješćivanju dioničara. Njime su sada propisani slučajevi kada nema obveze podnošenja nekih izvješća s obvezom objave na internetskim stranicama društava.

1. Iako je očiti trend jačanja obveze izvješćivanja u društvima, u čl. 46. stavku 3., prema smjernicama 78/660/EC/90/604/EC, društva koja se po propisima o računovodstvu smatraju malim poduzetnicima izuzeta su od obveze podnošenja godišnjih izvješća o stanju društva.

2. Objava ZTD-om propisanih sadržaja na internetskoj stranici društva smatra se u nekim slučajevima dovoljnim za obavijest dioničarima i članova društva pa nema potrebe a posebno upoznaju sudionike GS o tome

3. Izmjenom i dopunom odredbi čl. 250. st. 6. ZTD-a svaki član NO može zatražiti da uprava podnese izvješće NO o prilikama društva i odnosima s povezanim društvima.

4. Dopune odredbi o izvanparničnom postupku

ZTD ne uređuje izvanparnični postupak, nego propisuje u kojim se slučajevima intervencija trgovačkog suda provodi u tom postupku. Kako u RH propisima nije uređen izvanparnični postupak, primjenjuju se pravna pravila Zakona o sudskom vanparničnom postupku iz 1934. Izmjenom ZTD-a dodana je rečenica u čl. 288. st. 1. te sada o naknadi troškova sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni. Radi se o troškovima koje je dioničar imao u postupku, ako je u njemu uspio i obrnuto da ih sam snosi ili da društvu nadoknadi troškove koje je izazvao u postupku u kojem nije uspio. Regulirano je pitanje spajanja predmeta kao i pokretanje postupka radi primjerenosti otpremnine u slučaju squeeze out-a.

5. Povećanje kamatnih stopa

U slučajevima kad je propisana obveza plaćanja kamata, te se kamate određuju dodavanjem postotnih poena na visinu eskontne stope Hrvatske narodne banke koja važi na dan određen ZTD-om (do sada 2, a sada 5%).

6. Izmjene i dopune odredbi o društvu s ograničenom odgovornošću

Ukinut je pojam temeljnog uloga pa postoji samo poslovni udio koji se izražava nominalnim iznosom.

I pri osnivanju društva s ograničenom odgovornošću moguće je unijeti u društvo vrijednosne papire, instrumente tržišta novca te stvari i prava, a da se ne provodi revizija osnivanja,

nego se za utvrđivanje vrijednosti uloga koristi elaborat o procjeni izrađen od nezavisnog sudskog procjenitelja odgovarajuće struke (čl 390. st. 4.).

Dopunjena je odredba čl 396. tako da se u st. 1. t. 8. u sudski registar upisuju i objavljuju "ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, odnosno tvrtka i sjedište jedinog osnivača i članova društva." Do sada se u glavnu knjigu sudskog registra upisivao samo osnivač ili kasnije jedini član društva, a u zbirku isprava dostavljao se popis članova društva koji su dostavljali uprava društva i javni bilježnik /koji po čl 410. st. 3. ZTD-a jedan primjerak tog upisa dostavlja i Poreznoj upravi/.

7. Izmjene i dopune odredbi o upisima u sudski registar i o objavama tih upisa

Izmjenama i dopunama odredbi čl. 366.a Zakona poboljšano je prijašnje rješenje o upisu u sudski registar odluke glavne skupštine dioničkog društva za koju se tužbom traži utvrđenje ništetnosti. Prijašnja mogućnost iz Zakona da se traži upis odluke glavne skupštine i prije nego što se okonča postupak radi utvrđenja njezine ništetnosti proširena je na još neke slučajeve, a razrađene su i pretpostavke pod kojima sud smije upisati takvu odluku u sudski registar prije okončanja spora.

U vezi s prijavom za upis u sudski registar izmjene društvenog ugovora društva s ograničenom odgovornošću sada je u čl. 456. st. 1. Zakona propisano da se prijavi za upis moraju priložiti odluka o izmjenama društvenog ugovora, potpun tekst društvenog ugovora u obliku javnobilježničke isprave i kao i potvrda javnog bilježnika.

Izmijenjene su i odredbe o upisu podružnice inozemnog trgovačkog društva i trgovca pojedinca u sudski registar. U Zakonu više nema ograničenja u pogledu najmanjeg trajanja osnivača podružnice da bi je mogao osnovati u Republici Hrvatskoj.

Odluka o osnivanju podružnice mora sadržavati sve što je propisano i za sadržaj odluke domaćeg osnivača da osniva podružnicu.

U novom čl. 646.a navedene su smjernice Europske unije odredbe kojih su unesene u Zakon.

Izmjene i dopune Zakona o trgovačkim društvima će u društvima zahtijevati analizu postojećih statuta i društvenih ugovora i usklađivanje sa novim rješenjima.

U Europskoj uniji je u tijeku priprema tri nove smjernice čije se donošenje očekuje slijedeće godine, a koje su motivirane krizom izazvanom u financijskom sektoru, što će nužno izazvati nove izmjene ZTD.

Cjelokupni materijal objavljen je na našoj web stranici.

ŠTO PRIPREMAMO ZA OŽUJAK?

Seminar Izmjene i dopune Zakona o trgovačkim društvima. Datum i vrijeme održavanja predavanja javiti ćemo Vam naknadno.

**Pozivamo Vas da se aktivirate!
Pišite nam, predlažite, dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu.**

U Zagrebu, veljača 2010. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr